

Etiketi vorming

Etikett peab olema kujundatud ja paigaldatud nii, et:

- see oleks selgelt loetav (paistab taustalt selgelt välja, on piisavalt suur, piisavate vahedega);
- olulise teabe kirjasuurus ei ole väiksem, kui sellel etiketil oleva muu teabe minimaalne kirjasuurus;
- etikett jääb tootel või seadmel kindlalt omale kohale ning on loetav tavapärastes töötingimustes terve perioodi vältel, mille jooksul toode või seade F-gaase sisaldab.

Etiketil olev teave

Etiketil peab olema järgmine teave:

- Tekst "**Sisaldab Kyoto protokolliga hõlmatud fluoreeritud kasvuhoonegaase**";
- F-gaaside lühendatud keemilised nimed, mis kasutavad tunnustatud tööstuse nomenklatuuristandardit seadmete või ainete jaoks (nt R-134a, HFC-134a);
- F-gaaside kogus kilogrammides. Kui gaas lisatakse väljaspool tootmis kohta ning sellest tulenevat koguhulka ei määra tootja, peab etiketil olema näidatud tootmiskohas täidetud kogus ning etiketil peab olema piisavalt ruumi väljaspool tootmiskohta täidetud gaasikoguse ning ka F-gaasi koguhulga jaoks;
- Vajadusel tekst "**Hermeetiliselt suletud**".

Lisaks peab nende külmutus-/jahutus- ja kliimatoodete ja -seadmete ning soojuspumpade, mille isoleerimiseks on kasutatud fluoreeritud kasvuhoonegaasidega paisutatud vahtu, etiketidel olema:

- Tekst "**Fluoreeritud kasvuhoonegaasidega paisutatud vaht**".

Etiketi keel

Liikmesriigid võivad kehtestada toodete ja seadmete oma territooriumil Euroopa Liidu turule viimise suhtes nõude kasutada asjaomast riigikeelt. Selline kavatsus on ka Eestil.

Kasutusjuhendites nõutav teave

Nende toodete ja seadmete kasutusjuhendites peab olema märgitud ka teave neis sisalduvate F-gaaside kohta, k.a nende globaalset soojenemist põhjustav potentsiaal (GWP).

Keelustatud tooted

Järgmiste toodete ja seadmete turuleviimine on keelatud.

Tooted / seadmed	Sisaldavad
Ühekordselt täidetavad mahutid	HFC-d, PFC-d, SF ₆
Külmaaineid sisaldavad avatud otseaurustusseadmed (nt isejahutavad joogipakendid)	HFC-d, PFC-d
Tuletõrjesüsteemid ja tulekustutid	PFC-d
Kodus kasutamiseks ettenähtud või muud aknad	HFC-d, PFC-d, SF ₆
Jalatsid	HFC-d, PFC-d, SF ₆
Rehvid	HFC-d, PFC-d, SF ₆
Ühekomponendilised vahud (välja arvatud siis, kui need peavad vastama siseriiklikele ohutusnormidele)	HFC-d, PFC-d, SF ₆
Pila-aerosoolid, mis on ette nähtud meelelahutuslikul ja kaunistuslikul otstarbel kasutamiseks (nt pidupusanad, serpentiinaerosoolid, kunstlumi ja -härmatis)	HFC-d (alates 4. juulist 2009)

Lisateavet

<http://ec.europa.eu/environment/climat/fluor>

Fotod: photocase, Brenntag AG

© Euroopa Komisjon, 2009

Allikale viitamisel on reprodutseerimine lubatud.

Teavet

neile ettevõtjatele, kes tegelevad

fluoreeritud kasvuhoonegaaside tootmise, importimise, eksportimise või kasutamisega ning neid gaase sisaldavate seadmete turustamisega Euroopa Liidu turul

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 842/2006 teatavate fluoritud kasvuhoonegaaside kohta ning selle rakendusmäärused

Fluoritud kasvuhoonegaaside tootmine, importimine, eksportimine või kasutamine ning neid gaase sisaldavate seadmete turustamine ELi turul

Sissejuhatus

Kyoto protokoll raames võttis Euroopa Liit endale kohustuse vähendada kasvuhoonegaase 8% võrra ajavahemikus 2008 kuni 2012, võttes seejuures aluseks väärtused aastast 1990. Kyoto protokoll hõlmab kasvuhoonegaasidega muuhulgas ka kolme liiki fluoreeritud kasvuhoonegaase (F-gaase): fluoroorsüivesinikud (HFC-d), perfluoroorsüivesinikud (PFC-d) ja väävelheksafluoriid (SF₆). Enamusel nendest gaasidest on suur globaalset soojenemist põhjustav potentsiaal (GWP).

F-gaase kasutatakse erinevat tüüpi toodetes ja rakendustes, kaasa arvatud külmutus- ja kliimaseadmetes ning soojuspumpades, tuletõrjesüsteemides, vahtudes, aerosoolides, lahustites ja kõrgepingelaadetes.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 842/2006 teatavate fluoreeritud kasvuhoonegaaside kohta (F-gaaside määrus) jõustus aastal 2006.

Määruse eesmärk on vähendada nende kasvuhoonegaaside heiteid ning aidata ühendusel ja selle liikmesriikidel täita kohustusi, mille nad on võtnud Kyoto protokollil alusel.

Määrus koos 10 täiendava Komisjoni määrusega (rakendusmäärused), kehtestab spetsiifilised nõuded F-gaaside olemusliku erinevate etappide jaoks alates tootmisest kuni eluea lõpuni. Seetõttu mõjutab määrus erinevaid sihtgrupe.

Kellele on see infoleht mõeldud?

Käesolev infoleht on mõeldud **F-gaaside tootjatele, importijatele ja eksportijatele, F-gaaside kasutajatele** teatud rakendustes ning **teatavaid F-gaase sisaldavate toodete ja seadmete turustajatele Euroopa Liidu turul**.

Käesoleva dokumendi eesmärk on jagada teavet ja juhiseid määruse (EÜ) nr 842/2006 oluliste sätete ja selle rakendusmääruste kohta.

Teave määrusega hõlmatud seadmete käitajatele ja asjaspepuutuval tehnili-sele personalile ning ettevõtjatele on saadaval eraldi dokumentides.

A. F-gaaside tootmine, importimine või eksportimine

Aruandluskohustus

Kellele see kehtib?

Igale isikule või ettevõtjale, kes toodab, impordib ja/või ekspordib enam kui 1 tonni F-gaase või F-gaase sisaldavaid segusid.

- Impordi ja ekspordi all mõeldakse kaubavahetust väljaspool Euroopa Liitu asuvate riikidega
- Impordi- ja ekspordireeglid rakenduvad F-gaasi hulgitarnetele ja F-gaasi-mahutitele, kuid mitte neile gaasikogustele, mis sisalduvad imporditud või eksporditud toodetes või seadmetes (nt eeltäidetud seadmed). Sidusettevõtte, mis on registreeritud erinevates liikmesriikides, peavad andma aru individuaalselt, kuigi harilikult toimub aruandlus ettevõtte tasemel (mitte üksuse tasemel).

Millest tuleb aru anda?

Teave, mille kohta iga F-gaasi kaupa aru anda tuleb, on järgmine:

- toodetud, imporditud või eksporditud kogused;
- olemasolevad kaubarud aasta alguses ja lõpus;
- aruannet esitava üksuse poolt kogutud, hävitatud või lähteainena kasutatud kogused;
- turule viidud koguste kasutusala.

Aruande vorm on esitatud Komisjoni määruse (EÜ) nr 1493/2007 lisas. Aruande vorm ja täiendav teave on saadaval internetis aadressil:

http://ec.europa.eu/clima/policies/f-gas/reporting_en.htm

Aruanne tuleb esitada Euroopa Komisjonile ning liikmesriigi asjakohasele ametiasutusele igal aastal **31. märtsiks**. Aruanne koostatakse eelneva kalendriaasta kohta.

B. F-gaaside kasutamine teatud eesmärgil

Keelatud on SF₆ (väävelheksafluoriidi) või selle segude kasutamine:

- Magneesiumi survevalul, välja arvatud siis, kui aastast kasutatav kogus on alla 850 kg
- Autorehvide täitmiseks

C. F-gaase sisaldavate toodete ja seadmete turuleviimine

Tooted, mida tuleb märgistada

Järgmiste toodete ja seadmete turuleviimine on keelatud, kui need ei ole märgitud etiketiga, mis vastab Komisjoni määruse (EÜ) nr 1494/2007 nõuetele.

Tooted / seadmed	F-gaasi sisaldavad või selle sisaldamise võimalusega*
Külmutusseadmed ja -tooted (v.a mootorsõidukitel paiknevad)	HFC-d, PFC-d
Kliimatooded ja -seadmed (v.a mootorsõidukitel paiknevad)	HFC-d
Soojuspumbad	HFC-d
Tuletõrjesüsteemid ja tulekustutid	HFC-d
Jaotlad	SF ₆
Mahutid	HFC-d, PFC-d, SF ₆

*Puhtad ained või neid aineid sisaldavad segud

Etiketi asukoht

Võttes arvesse toote tehnilist profiili, tuleb etikett paigutada tootele või seadmele või ühte järgmistest kohtadest nii, et see oleks nähtav paigaldamise ja hooldamisega tegelevatele tehnikutele, s.t etikett peab paiknema:

- seadmete F-gaasiga täitmise või gaasi kogumisavade lähedal;
- hooldamiseks kasutatavate juurdepääsukohtade lähedal;
- toote või seadme sellel osal, mis gaasi sisaldab;
- olemasolevate nimesiltide või andmete etikettide peal või kõrval.

Mitmeosaliste kliimaseadmete ning eraldi siseruumides ja väljas paiknevate osadega soojuspumpade puhul kinnitatakse etikett sellele osale, mis esialgselt külmaainega täidetakse.